

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
สพต.รับที่ 177 รหัสเรื่อง : ส4634 (คพท)
วันที่ 2 มี.ค. 2555 รับที่ : ส2379/55 รก. 1 มีค
เวลา 9.35 น. วันที่ : 12 มี.ค. 55 เวลา : 9:10

ที่ มท ๐๒๑๑.๕/ ๓๐๐๒

กระทรวงมหาดไทย

ถนนอัษฎางค์ กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

ณ มีนาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ขออนุมัติการปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีที่ห้ามมิให้อนุญาตการใช้ประโยชน์พื้นที่ป่าชายเลนเพื่อให้เทศบาลนครภูเก็ตสามารถดำเนินการโครงการก่อสร้างถนนสายหลักทางด้านใต้ (PH-RB-3A) ส่วนถนนยกระดับ (ระยะทางประมาณ ๖๐๐ เมตร)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. โครงการก่อสร้างถนนสายหลักทางด้านใต้ (PH-RB-3A) ส่วนถนนยกระดับ (ระยะทางประมาณ ๖๐๐ เมตร) จำนวน ๑๐๐ ชุด

๒. แบบแปลนโครงการฯ จำนวน ๑๐๐ ชุด

๓. ประมาณการค่าก่อสร้างโครงการฯ จำนวน ๑๐๐ ชุด

๑. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

๑.๑ ความเป็นมาของโครงการ

กระทรวงมหาดไทยโดยกรมโยธาธิการและผังเมืองได้จัดทำโครงการพัฒนาเมืองหลัก รอบที่ ๒ ระยะแรก กลุ่มพื้นที่ ๒ ประกอบด้วย ๘ เมืองหลัก มีจังหวัดภูเก็ตเป็นหนึ่งใน ๘ เมืองหลักของการพัฒนาตามโครงการพัฒนาเมืองหลัก รอบที่ ๒ ซึ่งโครงการได้วางแผนให้มีการก่อสร้างถนนเชื่อมโยงเป็นโครงข่ายต่อเนื่องเป็นถนนวงแหวนรอบศูนย์กลางเมืองภูเก็ตไว้รวม ๖ เส้นทาง โครงการก่อสร้างถนนสายหลักทางด้านใต้ (PH-RB-3A) ส่วนถนนยกระดับ (ระยะทางประมาณ ๖๐๐ เมตร) เป็นโครงการถนน ๑ ใน ๖ เส้นทางตามโครงการพัฒนาเมืองหลัก รอบที่ ๒

๑.๒ ความสำคัญของโครงการ

สภาพการจราจรในปัจจุบันของเขตเทศบาลนครภูเก็ตกำลังประสบปัญหาอย่างมาก ทั้งในแง่ระบบโครงข่ายถนน และการไหลเวียนของการจราจรบนถนนสายหลักที่มีสภาพแออัดในบริเวณศูนย์กลางเมือง และพื้นที่โดยรอบย่านธุรกิจ รวมทั้งมีแนวโน้มที่จะเกิดสภาพการจราจรติดขัดแบบคอขวดบริเวณสามแยกของถนนเจ้าฟ้าและถนนบางกอก จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องวางระบบโครงข่ายถนนในเขตเทศบาลนครภูเก็ตใหม่ โดยหลักการที่นำมาพิจารณาคือ การพัฒนาระบบถนนให้มีความเลือกที่จะไม่ต้องเดินทางผ่านบริเวณศูนย์กลางเมืองโดยการเชื่อมระบบโครงข่ายถนน ดังนั้น จึงเกิดการพัฒนาคอร์ridorถนนสายหลักทางด้านใต้ (PH-RB-3A) ประกอบด้วย ถนนที่จะเชื่อมโยงพื้นที่ด้านใต้ของเมืองจากทางหลวงสาย ๔๐๒๓ เข้าสู่ทางหลวงสาย ๔๐๒ โดยตรง เพื่อให้การจราจรที่จะเดินทางจากซีกใต้ของเกาะสามารถเข้าสู่ตัวเมืองจากทางทิศใต้ของเทศบาลนครภูเก็ตได้ โดยไม่ต้องผ่านบริเวณศูนย์กลางเมืองที่มีชุมชนหนาแน่น และในอนาคตจะสามารถพัฒนาให้เป็นถนนรอบเมืองด้านทิศใต้ได้

๑.๓ ลักษณะโครงการ

โครงการถนนสายหลักทางด้านใต้ (PH-RB-3A) ส่วนถนนยกระดับ (ระยะทางประมาณ ๖๐๐ เมตร) มีรายละเอียดของงาน ดังนี้

๑) โครงการออกแบบโดยกรมทางหลวง รูปแบบเป็นสะพานคอนกรีตอัดแรง โครงสร้างโปร่ง เป็นสะพานคู่ขนาน ๒ สะพานๆ ละ ๒ ช่องจราจร สำหรับรถขาเข้าและขาออก มีช่องว่างห่างระหว่าง ๒ สะพาน ๕ เมตร (เพื่อให้แสงแดดส่องผ่านลงไปยังพื้นที่ป่าชายเลนเบื้องล่างได้) ความยาวสะพานรวม ๕๑๐ เมตร ในแต่ละสะพานมีความกว้าง ๑๒ เมตร ผิวจราจรกว้าง ๙ เมตร แต่ละช่องจราจรกว้าง ๓.๕ เมตร ทางจักรยานกว้าง ๒ เมตร ทางเท้ากว้าง ๑.๘ เมตร เชิงลาดสะพานยาวข้างละ ๔๕ เมตร จะก่อสร้างเชื่อมต่อจากแนวถนนเดิมในแนวตะวันตกและตะวันออกระหว่าง กม.๐+๔๔๐ (PH-RB-3A/2) ถึง กม.๑+๐๔๕ (PH-RB-3A/1) จุดเริ่มต้นโครงการจากฝั่งถนนศักดิ์เดชน์ ซอย ๗ เชื่อมต่อกับถนนรัตนโกสินทร์ ๒๐๐ ปี เป็นจุดสิ้นสุดโครงการ ความยาวประมาณ ๖๐๐ เมตร มีความสูงจากผิวดินในป่าชายเลนประมาณ ๓ เมตร สูงกว่าระดับน้ำสูงสุดประมาณ ๑.๕๕ เมตร มีจุดเชื่อมต่อเป็นสะพานเชื่อมเข้า-ออก โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์ และมีจุดกลับรถทั้ง ๒ ฝั่งกว้างประมาณ ๒๐ เมตร จำนวน ๒ ช่องจราจร

๒) งบประมาณก่อสร้าง ๒๐๐,๗๑๐,๐๐๐ บาท จะขอรับการสนับสนุนจากรัฐบาล

๑.๔. ความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

เนื่องจากแนวถนนโครงการมีเส้นทางประมาณ ๖๐๐ เมตร ที่ต้องตัดผ่านด้านทิศเหนือในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ป่าเลนคลองเกาะผี ตำบลวิชิต อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต และขวางทางน้ำขึ้นน้ำลง ประกอบกับจังหวัดภูเก็ตได้รับการประกาศเป็นพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๓๔ ให้ระงับการใช้ประโยชน์ในพื้นที่ป่าชายเลนโดยเด็ดขาด ซึ่งเทศบาลนครภูเก็ตได้ปรับเปลี่ยนแบบจากงานถนนเป็นสะพานคอนกรีตเสริมเหล็กโครงสร้างโปร่ง และได้ว่าจ้างบริษัทที่ปรึกษาจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการ

๑.๕ รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม

เทศบาลนครภูเก็ตได้จัดจ้างกิจการร่วมค้า บริษัท ยูไนเต็ด แอนนาลิสต์ แอนด์ เอ็นจิเนียริง คอนซัลแตนท์ จำกัด และบริษัท เอ็นริช คอนซัลแตนท์ จำกัด เป็นผู้ทำการศึกษาและจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมโครงการถนนสายหลักทางด้านใต้ (PH-RB-3A) ส่วนถนนยกระดับ (ระยะทางประมาณ ๖๐๐ เมตร) ตามโครงการพัฒนาเมืองหลัก รอบที่ ๒ ระยะแรก

ในรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมได้นำเสนอผลการวิเคราะห์โครงการด้านต่างๆ ดังนี้

ด้านผลประโยชน์ โครงการจะก่อให้เกิดผลประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อมจากมูลค่าของการประหยัดค่าใช้จ่ายจากการใช้รถ น้ำมันเชื้อเพลิง ประหยัดเวลาในการเดินทาง มีระดับความเหมาะสมทางเศรษฐศาสตร์ และไม่มีความเสี่ยงต่อการลงทุน

ด้านผลกระทบต่อทรัพยากรสิ่งแวดล้อม พื้นที่โครงการเป็นพื้นที่ราบลุ่มน้ำทะเลท่วมถึง บริเวณโดยรอบเดิมมีสภาพเป็นป่าชายเลนเสื่อมโทรม ปัจจุบันพื้นที่ดังกล่าวได้รับการฟื้นฟูปลูกป่าชายเลนโดยสถานีวิจัยทรัพยากรป่าชายเลนที่ ๒๓ (ภูเก็ต) พื้นที่โดยรอบเป็นป่าชุมชนเมือง โรงเรียนสถานศึกษาและสถานที่ราชการ จึงตรวจพบปริมาณแบคทีเรีย และโคลิฟอร์มในน้ำบริเวณพื้นที่ก่อสร้างมีค่าสูงเกินมาตรฐานคุณภาพน้ำทะเล ลักษณะการคมนาคมขนส่งในบริเวณใกล้เคียงมีปริมาณการจราจรหนาแน่นมากโดยเฉพาะช่วงเวลาเร่งด่วน เช้า-เย็น แต่ด้วยลักษณะโครงการที่เป็นถนนยกระดับมีจุดสูงสุดของเชิงลาดสูงกว่าระดับถนนเดิมประมาณ ๑ เมตร สูงกว่าระดับดินในพื้นที่ป่าชายเลนประมาณ ๓ เมตร จึงไม่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อสภาพภูมิประเทศ

ด้านผลกระทบทางสุขภาพที่มีโอกาสเกิดขึ้นได้ คือ อาการระคายเคืองตา และระบบทางเดินหายใจส่วนบน แต่เป็นผลกระทบจากการก่อสร้างในระยะสั้นจึงมีความรุนแรงน้อย และโอกาสของการเกิดผลกระทบจากการสัมผัสในระดับสูงจะเกิดกับคนงานก่อสร้างซึ่งมีจำนวนสูงสุด ๘๐ คน ดังนั้น ความเสี่ยงจึงอยู่ในระดับปานกลาง พอยอมรับได้ แต่ต้องมีอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล ปัญหาเสี่ยงดังจากการตอกเสาเข็มซึ่งระดับเสียงเกินเกณฑ์มาตรฐานเล็กน้อย แต่เป็นช่วงเวลาสั้นๆ และไม่ต่อเนื่อง อาจก่อให้เกิดความเครียด ขาดสมาธิ ซึ่งกลุ่มเสี่ยงได้แก่ คนงานก่อสร้าง และนักเรียนโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติฯ ที่ปรึกษาได้เสนอมาตรการลดผลกระทบด้านคุณภาพอากาศและเสียงไว้ซึ่งต้องปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด

ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน ผลการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่น พบว่ามีผู้เห็นด้วยอย่างยิ่งกับโครงการร้อยละ ๖๐ โดยเห็นว่าช่วยลดปริมาณการจราจรที่แออัด การเดินทางสะดวก รวดเร็วมากขึ้น เป็นแหล่งท่องเที่ยวได้ ร้อยละ ๒๖.๖๗ เห็นด้วยแต่ยังวิตกกังวลในเรื่องระบบนิเวศป่าชายเลน เสียงดัง ฝุ่นละออง ขยะ ร้อยละ ๓.๓ ไม่เห็นด้วยเพราะต้องใช้งบประมาณสูง ผู้เชี่ยวชาญกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งได้เสนอให้หลีกเลี่ยงการถมพื้นที่ป่าชายเลน ออกแบบให้มีที่ชมวิว หรือสร้างศาลาให้คนสามารถเข้าไปศึกษาเรื่องป่าชายเลนได้ พร้อมทำทางคนเดินหรือทางจักรยาน

ข้อเสนอแผนปฏิบัติการป้องกันแก้ไขและลดผลกระทบสิ่งแวดล้อม

ในระยะก่อสร้าง จะใช้วิธีการก่อสร้างนั่งร้านจากตลิ่งลงไปในพื้นที่ป่าชายเลนเป็นโครงสร้างโปร่ง เพื่อนำเครื่องจักรเข้าไปทำงานบนนั่งร้าน โดยไม่มีการถมดินเพื่อทำถนนลาล่อง และจะรื้อนั่งร้านออกเมื่อหล่อคานสะพานแล้วเสร็จ ซึ่งการก่อสร้างจะต้องไม่มีกิจกรรมที่ขวางการขึ้นลงของน้ำทะเล

การก่อสร้างจะทำให้สูญเสียพื้นที่ป่าเลนคลองเกาะผีประมาณ ๑๑,๘๔๘ ตารางเมตร หรือ ๗ ไร่ ๑ งาน ๖๒ ตารางวา ซึ่งจังหวัดภูเก็ตมีพื้นที่ป่าชายเลนทั้งหมดประมาณ ๖๗๖ ไร่ เทศบาลนครภูเก็ตจะต้องฟื้นฟูสภาพและพื้นที่ป่าชายเลน โดยจะต้องฟื้นฟูไม่น้อยกว่าสองเท่าของจำนวนพื้นที่ที่สูญเสียไป โดยจะทำการฟื้นฟูพื้นที่ป่าชายเลนให้ได้ประมาณ ๒๓,๖๙๖ ตารางเมตร หรือ ๑๔ ไร่ ๓ งาน ๒๔ ตารางวา

การปลูกป่าชายเลน ตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๕๑ เทศบาลนครภูเก็ตได้ร่วมมือกับสถานีพัฒนาทรัพยากรป่าชายเลนที่ ๒๓ (ภูเก็ต) ฟื้นฟูดูแลรักษาสภาพป่าชายเลนและสัตว์ป่า ขณะนี้ เทศบาลนครภูเก็ตได้ปลูกป่าชายเลนไปแล้วทั้งสิ้น ๑๘ ไร่ ๔๒.๕ ตารางวา ซึ่งตามแผนการปลูกป่าชายเลนบริเวณคลองเกาะผีของเทศบาลนครภูเก็ตจะปลูกป่าชายเลนทั้ง ๒ แห่ง จำนวนเนื้อที่รวม ๑๓๐ ไร่ โดยเป็นส่วนหนึ่งของโครงการปิดทองหลังพระ “ปลูกป่าเพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว” ปลูกต้นไม้ ๙๙,๙๙๙ ต้น

การเข้าใช้ประโยชน์ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าเลนคลองเกาะผี ในขณะนี้ มีหน่วยงานที่ได้รับอนุญาตให้ใช้พื้นที่ป่าชายเลนคลองเกาะผี รวม ๓ หน่วยงาน ได้แก่ กองทัพเรือได้ทำการก่อสร้างอาคารที่พักข้าราชการ กระทรวงศึกษาธิการได้ทำการก่อสร้างโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์ และเทศบาลนครภูเก็ตได้ทำการก่อสร้างโรงงานเตาเผาขยะและโรงงานบำบัดน้ำเสียรวม

๑.๖ คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติได้มีมติในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๕๔ เห็นชอบต่อรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมโครงการถนนสายหลักทางด้านใต้ (PH-RB-3A) ส่วนถนนยกระดับ (ระยะทางประมาณ ๖๐๐ เมตร) ตามโครงการพัฒนาเมืองหลัก รอบที่ ๒ ระยะแรก ของเทศบาลนครภูเก็ต โดยให้เทศบาลนครภูเก็ตปฏิบัติตามมาตรการป้องกันแก้ไขและลดผลกระทบสิ่งแวดล้อม รวมทั้งมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม ตามที่กำหนดไว้ในรายงาน อย่างเคร่งครัด และนำความเห็นของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อประกอบการพิจารณา

๒. ระเบียบ ข้อบังคับ และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

๒.๑ มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๓๐ เห็นชอบการจำแนกเขตการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่ป่าชายเลนให้เป็นเขตอนุรักษ์และเขตเศรษฐกิจ เขตอนุรักษ์เป็นพื้นที่ป่าชายเลนที่หวงห้ามไม่ให้มีการเปลี่ยนแปลงใดๆ นอกจากจะปล่อยให้ไปเป็นไปตามธรรมชาติ เพื่อรักษาไว้ซึ่งสภาพแวดล้อมและระบบนิเวศ

๒.๒ มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๓๔ ให้ระงับการใช้ประโยชน์ในพื้นที่ป่าชายเลนโดยเด็ดขาด โดยให้กระทรวงมหาดไทยรับไปดำเนินการสั่งการไปยังจังหวัดที่เกี่ยวข้องให้จัดตั้งคณะกรรมการระดับจังหวัดประกอบด้วยเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเพื่อหยุดยั้งการบุกรุกที่ดินในเขตป่าชายเลน และระงับการพิจารณาการขออนุญาตใช้ประโยชน์ในพื้นที่ป่าชายเลนของทางราชการ

๒.๓ มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๔๓ ให้คงไว้ซึ่งมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๓๔ และในพื้นที่เขตอนุรักษ์ ห้ามมิให้อนุญาตการใช้ประโยชน์พื้นที่ป่าชายเลนในทุกกรณี ทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อเปิดโอกาสให้ป่าชายเลนได้ฟื้นตัวกลับคืนสู่ความอุดมสมบูรณ์

๒.๔ มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๔๓ ให้มีวิธีดำเนินงานเพื่อให้เงื่อนไขตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๔๓ บังเกิดผลในทางปฏิบัติ โดยได้กำหนดว่าในเขตอนุรักษ์ ห้ามมิให้อนุญาตการใช้พื้นที่ป่าชายเลนในทุกกรณี โดยรวมถึงพื้นที่ก่อสร้างสาธารณูปโภค สาธารณูปการเพื่อก่อสร้างระบบบำบัดต่างๆ ด้วย และมติคณะรัฐมนตรีได้ขัดหรือแย้งกับมติคณะรัฐมนตรีในเรื่องนี้ ให้ใช้มติคณะรัฐมนตรีฉบับนี้แทน และในการออกคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับป่าชายเลนฉบับใหม่ให้ใช้มติคณะรัฐมนตรีนี้เป็นหลัก

ในข้อเสนอแนะมาตรการการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่ป่าชายเลนเขตอนุรักษ์ได้กำหนดว่า ในกรณี ที่ส่วนราชการมีความจำเป็นต้องใช้พื้นที่อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ในโครงการที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจและความมั่นคงของชาติก็ให้ดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาเป็นรายๆ ไป

๓. ประเด็นเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้วเห็นชอบด้วยกับการดำเนินงานโครงการก่อสร้างถนนสายหลักทางด้านใต้ (PH-RB-3A) ส่วนถนนยกระดับ (ระยะทางประมาณ ๖๐๐ เมตร) ของเทศบาลนครภูเก็ต จึงเสนอขออนุมัติผ่อนผันให้เทศบาลนครภูเก็ตใช้ประโยชน์ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติป่าเลนเกาะผี ตำบลวิชิต อำเภอมะขามภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต เพื่อการดำเนินงานโครงการก่อสร้างถนนสายหลักทางด้านใต้ (PH-RB-3A) ส่วนถนนยกระดับ (ระยะทางประมาณ ๖๐๐ เมตร) โดยให้ยกเว้นการปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับการห้ามมิให้อนุญาตการใช้ประโยชน์พื้นที่ป่าชายเลนมาบังคับใช้เป็นการเฉพาะราย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายยงยุทธ วิชัยดิษฐ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

สำนักงานปลัดกระทรวง

สำนักนโยบายและแผน

โทร./โทรสาร ๐-๒๒๒๒-๔๑๖๐